

VÍKEND V ČECHÁCH

in.ihned.cz/cr

Konšel na hradě

Noutonice jsou známé už roku 1045. Nad obcí se tyčí původně gotický kostel Narození sv. Jana Křtitele a pěkné statky z 18. a 19. století se opět opravují. Na Okoř je to kousek.

Typická věž, čnicí nad údolím, patří k nejmohutnějším u nás. Nejznámější zříceninu v pražském okolí postavil někdy před rokem 1356 pražský konšel František Rokycanský malebně na čedičovém ostrohu. Majitelé se střídali, hrad utrpěl za třicetileté války a na konci 18. století byl opuštěn. V roce 1920 připadl Klubu českých turistů. Od té doby párkrát „ruinovatěl“ a byl opravován. Dnes se hradem provádí a bývá místem hudebních akcí.

Mácha střílí na klobouk

Pro české krajináře předminulého století byla Okoř podobným pozhledem jako později Železné hory. Mohl za to zejména Julius Mařák, který tady maloval i se ženou. A za ním přicházeli jeho žáci. Antonín Slavíček i Otakar Lebeda chodili až ke starodávnej Budči. Slavíček bydlel přímo pod okořským hradem v Trojanově mlýnu a na jídlo chodil do Trojanova hostince. Na dvoře Maternových, se kterými byl vzdáleně spřízněn, maloval v kůlně upravené na atelier.

Nebyli to první umělci, se kterými se Okořští setkali. Už 25. března 1836 sem přišel Karel Hynek Mácha i s patnácti druhy. Svůj největší životní triumf měl na dosah, zanedlouho vychází Máj. Výlet byl bujarý, v tuchoměřickém pivovaru usedli na zem, posnídali dvě velké sladovnické konve piva, a když pak básník vodil své společníky kolem okořského hradu, jeden z nich mu vyhodil do vzduchu čepici a Mácha si ji prostřelil... ■

RICHARD GRÉGR

Foto: autor

Kaplička u Velkých Přílep

Severozápadně od Prahy

TIP NA VÝLET JANA STRÁSKÉHO

Autor je předsedou Klubu českých turistů, bývalý ministr a premiér

Celý dnešní pěší výlet, až na posledních kilometr prodloužené (ten je žlutý) trasy, vede po červeně značených cestách. Začíná v Horoměřicích, kam se dostaneme z Prahy MHD, a končí na železniční trati v Kralupech nad Vltavou (25,5) nebo až v Libčicích nad Vltavou (33,5). Trasa nás provází Přírodním parkem Okoř při Zákolanském potoce, k Vltavě a v prodloužené trase proti jejímu proudu. Cesty jsou bez velkého převýšení a doveďou nás k mnoha občerstvením.

V Horoměřicích si všimneme barokního zámku s hospodářskými budovami. Červená značka nás po ní cestou dovede k lesu a v něm k rozcestí u sousedí Svatá Juliána (2,5). Sestoupíme do údolí k potůčku a odtud vystoupáme do Tuchoměřic (5,5) s výraznou siluetou barokní jezuitské rezidence s kostelem sv. Víta.

Teď nás čeká dlouhý úsek otevřenou krajinou do Malých Čičovic (9) s osmibokou barokní kaplí sv. Kříže. Zde sestoupíme k potoku, který zvolna tvoří mělké údolí, na jehož okraji jsou nad stejnojmennou obcí malebné zbytky hradu Okoře (10,5). Je otevřen celoročně, mimo sezonu jen o víkendech.

Příjemná cesta při Zákolanském potoce, provázená železniční tratí, nás dovede kolem Nového Mlýna a samot v Podholí k zastávce Kováry, odkud začneme stoupat na Budeč (16). Tato národní kulturní památka bývala v 9. a 10. století mohutně opevněným střediskem kmene Čechů a rozsáhlým hradiskem Přemyslovců. Zdejší rotunda sv. Petra a Pavla, založená kolem roku 900 knížetem Spytihněvem, je nejstarší dochovanou kamennou stavbou v Čechách. K ní byla ve 12. století přistavěna hranolová věž. Budeč byla údajně učilištěm sv. Václava.

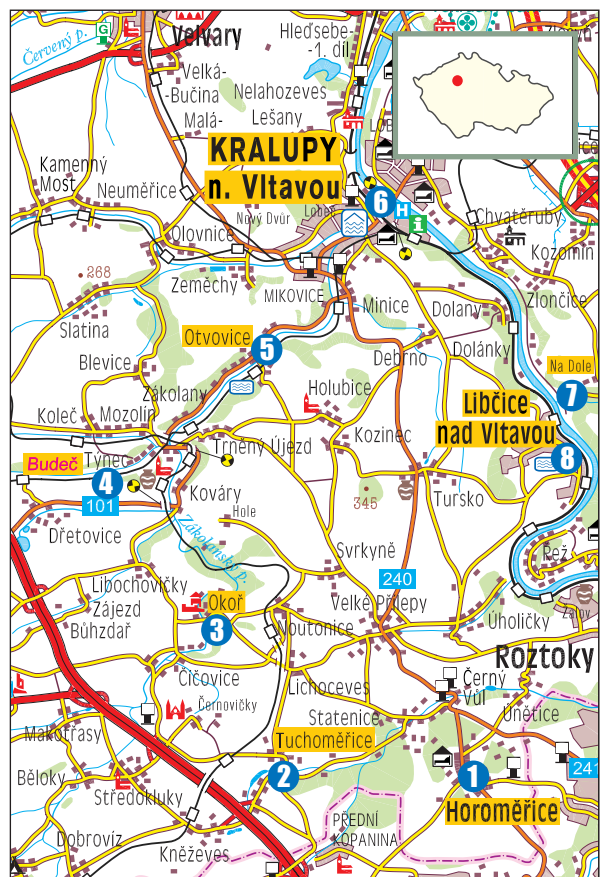
Odtud nás čeká sestup do Zákolan (17). V dalším úseku při Zákolanském potoce nás provází do Otavovic (19,5) kromě železniční trati i silnice. Přírodní památka Otavovická skála se stepními společenstvy na břidlicích zůstane vpravo, přírodní památka Minická skála s původními společenstvy skalních stepí na podkladu spilitů zůstane v dalším úseku na druhém břehu

hu potoka vlevo. Vzápětí dojdeme do Minic (22) s kostelem sv. Jakuba Většího a pak už souvislou zástavbou do Kralup nad Vltavou (25,5).

Vesnice zde vznikla už v předminulém tisíciletí, ale dnešní město s novogotickým kostelem Nanebevzetí P. Marie a sv. Václava vděčí za svůj rozvoj až železniční křižovatce. Na zdejší hřbitově je pohřben nositel Nobelovy ceny básník Jaroslav Seifert. Jeho památník je v celo-

ročně otevřeném městském muzeu spolu s expozicí archeologie a historie Kralupska. Přírodní zajímavostí prakticky uprostřed města jsou bizarní pískovcové skály Hostibejk (vlevo nedaleko nádraží po krátkém výstupu se zelenou značkou).

Kdo se spokojil s kratší trasou, je v cíli. Ostatní přejdou po mohutném Masarykově mostu Vltavu, které se pak doprava (proti proudu) drží do Chvatěrub (28,5) s kostelem sv. Petra a Pavla a se zříceninou hradu s vodními příkopy a bastionem. Konečně zástavba končí (až na malou osadu Dolánky) a Vltava teče v hlubokém údolí, jímž dojdeme k místu Na Dole (32,5), kde využijeme přívoz do Libčic nad Vltavou (33,5) na druhém břehu řeky.

TRASA: Horoměřice – červená: Tuchoměřice (5,5) – Okoř (10,5) – Budeč (16) – Otavovice (19,5) – Kralupy nad Vltavou (25,5)

PRODLOUŽENÁ: Kralupy nad Vltavou (25,5) – Na Dole (přívoz)(32,5) – žlutá: Libčice nad Vltavou (33,5).

MAPA: Okolí Prahy západ, 1:50 000, edice KČT č. 36; Podřipsko, 1:50 000, edice KČT č. 9